

MUISTUTUS
30.1.2023

Kaupunkirakennelautakunta

MUISTUTUS HALLINTOKORTTELIN ALUEEN KATUJEN GUMMERUKSENKATU, HANNIKAISENKATU, KILPISENKATU JA VAPAUDENKATU KATUSUUNNITELMIEN MUUTOKSESTA

Jyväskylän kaupunki [suunnittelee hallintokorttelia ympäröivien Gummeruksenkadun, Hannikaisenkadun, Kilpisenkadun ja Vapaudenkadun remontoimista.](#)

Yleistä

On sinällään erinomaista, että nykyisiä useammassa kohdassa pyörällä kulkemisen kannalta epäselviä ja hankalia järjestelyjä kehitetään. Toivomme suunnitelmaan kuitenkin vielä joitain parannuksia.

Nopeusrajoitukset

On hyvä, että Gummeruksenkadun, Kilpisenkadun ja Vapaudenkadun nopeusrajoituksia lasketaan 30 kilometriin tunnissa. Myös Hannikaisenkadun rajoitukseksi voisi muuttaa 30 km/t, koska kadulla on useita haastavia kävely- ja pyöräily-ylityksiä. Alempi rajoitus parantaa kaikkea liikenneturvallisuutta sekä tekee erityisesti jalan ja pyörällä kulkemisesta turvallisempaa ja vähentää myös onnettomuuksista seuraavia loukkaantumisia. Lisäksi 30 km/t:n rajoitukset tyypillisesti sujuvoittavat liikennettä tiiviillä alueilla. Alemmat rajoitukset ovatkin trendi sekä [valtakunnallisesti](#) että muualla Euroopassa, esimerkiksi [Hollannissa](#).

Gummeruksenkatu

Gummeruksenkadulla pyörällä kulkemisen kannalta suunnitelma ei ole erityisen hyvä. P-Paraatin kulkuaukko toki hankaloittaa toimivien ratkaisujen toteuttamista, mutta suunnitelma voisi silti olla esitettyä parempi ja selkeämpi. Kadulla on Vapaudenkadun ja Hannikaisenkadun välillä pyöräkaistapätkä mukaan laskien viittä eri pyöräväylätyyppiä – ja Gummeruksenkadulle Vapaudenkadulta ylöspäin toteutetaan jossain vaiheessa ehkä kuudes, kun 2-suuntainen pyörällä liikkuminen tuollakin osuudella olisi tarpeen. Lisäksi ehdotettu yhdistetty jalkakäytävä ja pyörätie toimii eri logiikalla kuin alueen muut pyöräväylät, jopa Vapaudenkadulle esitettyyn 2-suuntaiseen pyörätiehen verrattuna. Yhdistetyillä väylillä pyörille ja skuteille ei ole esitetty selkeää paikkaa. Yhdistetty väylä heikentää myös jalankulun olosuhteita.

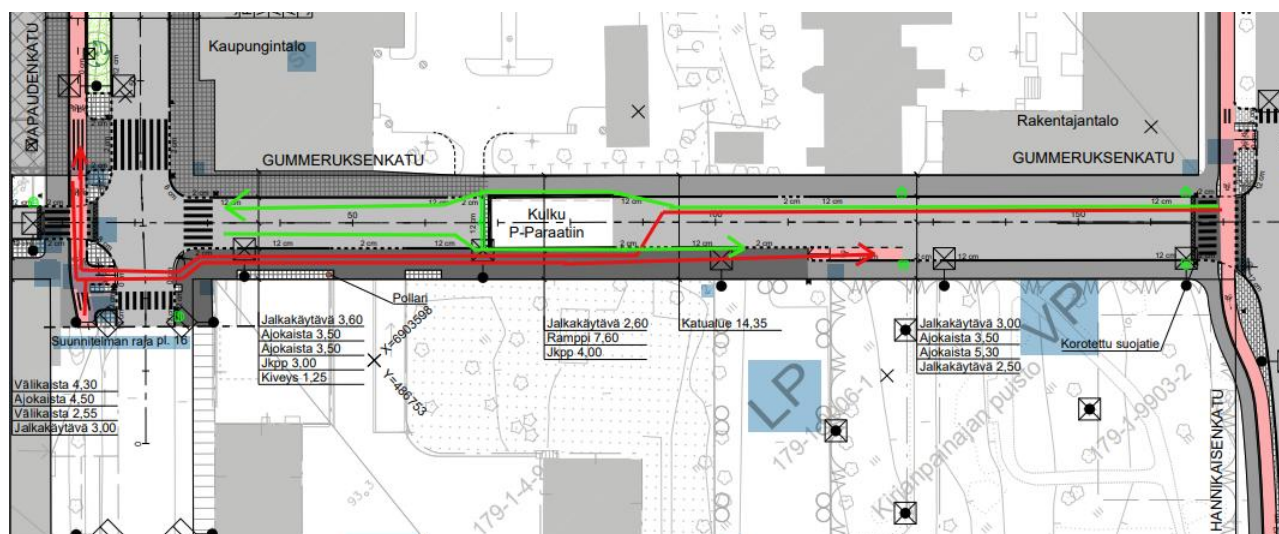

Erityisesti Hannikaisenkadun suunnasta Gummeruksenkatua Vapaudenkadulle noustessa kulkulinjat ovat hankalat ja epäselvät. Miten yhdistetyn väylän pätkälle edes ajettaisiin pyörällä tai sähköskuutilla? Tavallinen käyttäjä ei varmasti helpolla ymmärrä reittiä. Esimerkiksi ohjaavia asfalttimaalauksia ei ole suunnitelmassa esitetty. Suunnitelman järjestelyillä todennäköisesti kuljettaisiin pyörillä ja sähköskuuteilla jalkakäytävillä tai pyöräkaistaluiskaa väärään suuntaan sekä pysähdeltäisiin P-Paraatin kulkuaukon eteen miettimään ja odottamaan. Surffaileminen jokaisen omilla ajolinjoilla P-Paraatin kulkuaukon edustalla ei vaikuta turvalliselta ratkaisulta.

Kadulla pitäisi kaikin keinoin pitää kiinni oikeanpuoleisesta liikenteestä myös pyörällä ja sähköskuutilla kulkemisessa.

Voisiko Gummeruksenkadunkin muuttua pyöräkaduksi? Näin kadulla olisi yhtenevä tilatehokas ratkaisu viereisen Kilpisenkadun kanssa – ja reunustavat jalkakäytävät voitaisiin toteuttaa riittävän leveinä. Jalankulun olosuhteet paranisivat. Pyöräkatu myös rohkaisisi fillarilla ja sähköskuutilla liikkuvia ajamaan moottoriajoneuvojen kanssa samassa tilassa sekä laskisi samalla moottoriliikenteen nopeuksia. P-Paraatin rampin kohdalla pyöräliikenne voitaisiin nostaa lyhyellä matkalla jalkakäytävien kanssa samaan tasoon. Pyörä- ja skuuttiliikenne olisi rampin kohdalla 1-suuntaista ja vähintään maalauksilla jalkakäytävistä eroteltua. Tilaa on vähän, mutta ratkaisu olisi selkeämpi, havaittavampi, linjoiltaan suorempi ja turvallisempi suunnitelmassa esitettyyn kadun yhden laidan yhdistettyyn hässäkkään verrattuna.

Toinen vaihtoehto on toteuttaa Gummeruksenkadulle vähintään pyöräteiden tai -kaistojen pätkät – sekä ohjata niillä pyörä- ja sähköskuuttiliikenne 1-suuntaisesti Paraatin rampin ohi.

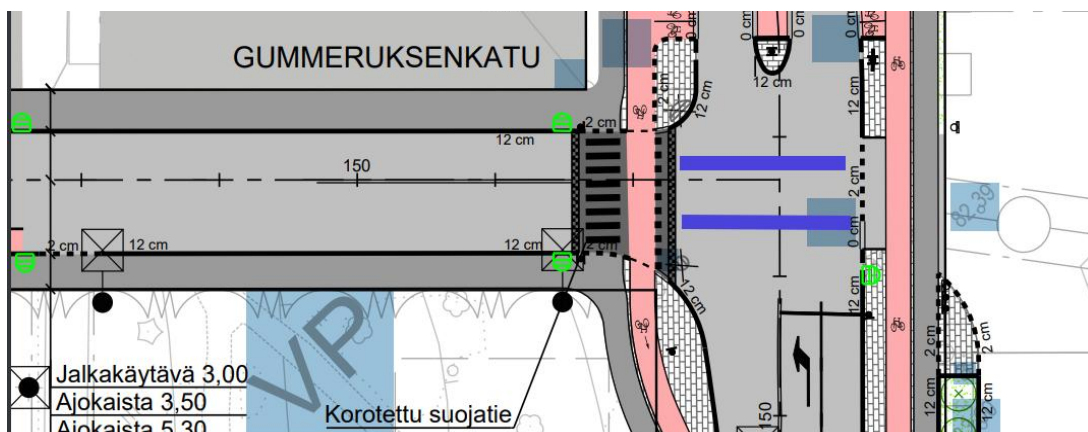
Suunnitelman mukaiset pyörien ja sähköskuuttien linjat punaisella, sujuvampi ja loogisempi ratkaisu vihreällä.

1-suuntainen pyörä- ja sähkösuuttiliikenne kadulla selkeyttäisi myös Gummeruksenkadun ja Vapaudenkadun risteystä – pyörät ja sähkösuutit kulkisivat samoilla linjoilla kuin moottoriajoneuvoliikenne, erityisesti pyöräkatu ratkaisussa. Jatkossa Yliopistonkadulta Gummeruksenkatua alaspäin Vapaudenkadulle voitaisiin kulkea pyörällä tai sähkösuutilla ajorataa, ylöspäin Vapaudenkadun ja Yliopistonkadun välille voisi mahdollisesti sovittaa 1-suuntaisen pyöräkaistan tai -tien kadun laitaan – nämä yhdistyisivät loogisesti kadun alaosan ratkaisuun.

Myöskään Gummeruksenkadun ja Hannikaisenkadun risteys ei ole suunnitelmassa vielä riittävän selkeä ja ajolinjoiltaan havaittava. Maalauksilla risteykseen on mahdollista saada lisää ryhtiä pyörä- ja sähkösuuttiliikenteen kannalta. Hannikaisenkadun yli kannattaa maalata ohjaavat pyöräkaistalinjat Puistokadun tavoin muistuttamaan pyörä- ja sähkösuuttiliikenteen ajolinjoista – muutenhan ei edes pääse pyörällä tai sähkösuutilla liikennesääntöjen mukaisesti ajamalla Hannikaisenkadulle keskustan suuntaan. Hannikaisenkadun 1-suuntaista pyörätietä keskustan suunnasta Gummeruksenkadun risteykseen saapuessa pyöräsymbolien yhteyteen voisi maalata nuolet suoraan sekä oikealle Gummeruksenkadun ajoradalle / pyöräkadulle / tms. – samoin Hannikaisenkadun 1-suuntaiselle pyörätielle pyöräsymbolien yhteyteen Vaasankadun suunnasta. Jos Gummeruksenkadun nykyinen suunniteltu ratkaisu säilyy jostain syystä, niin myös Gummeruksenkadun ajoradalle voisi lisätä pyöräsymboleita ja nuolia, varsin yleisen eurooppalaisen käytännön mukaisesti – kun pyöräliikenne ohjataan ajoradalle, niin ajoradalla voidaan käyttää symboleita muistuttamassa pyörällä liikkuvien paikasta.

Hannikaisenkadun suuntainen korotettu suojatie ja pyörätien jatke Gummeruksenkadun risteyksessä on hyvä ratkaisu. Tällaiset korotukset ovat tyypillisiä erityisesti Hollannissa sivukatuojen kohdalla – ja ne tutkitusti parantavat pääkadun suuntaisen jalankulku- ja pyöräliikenteen turvallisuutta.

Gummeruksenkadun kohdalle Hannikaisenkadun ajoradan yli kannattaa maalata sinisellä esitetyt ohjaavat pyöräkaistat, näin pyörä- ja sähkösuuttilinjat havainnollistuvat kaikille.

HANNIKAISENKATU

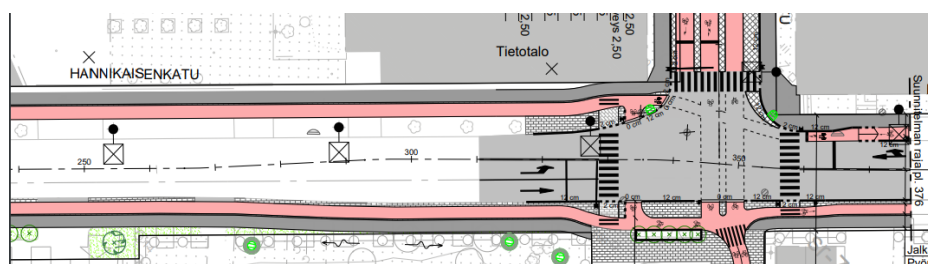
Pääosin suunnitelma Hannikaisenkadun osalta vaikuttaa toimivalta. Jatkossa 1-suuntaiset pyörätiet olisi hyvä saada jatkumaan Vaasankadun risteykseen asti.

Gummeruksenkadun risteykseen voisi lisätä ohjaavat pyöräkaistamaalaukset sekä nuolia pyöräsymbolien yhteyteen. Pyöräsymboleita on käytetty viime vuosikymmenet valitettavan kirjavasti, joten nuolet ovat monesti vielä tarpeen suuntien osoittamiseen.

Pyöräsymboleita ja nuolia voisi lisätä pyörätielle myös Gummeruksenkadun ja Kilpisenkadun välillä, esimerkiksi Rakentajantalon kohdalle. Rakentajantalon edustalla ilmeisesti säilyy myös ajoradan ylityskohta kiinteistöjen luiskien kautta, muuten Kilpisenkadun suuntaan pitäisi siirtyä Gummeruksenkadun risteyksessä kääntyen.

Kilpisenkadun risteyksessä voisi lisätä suoraan- ja kääntymisnuolia pyöräsymbolien yhteyteen. Gummeruksenkadun suunnasta tullessa olisi hyvä saada nuolet vasemmalle Kilpisenkadulle, suoraan Hannikaisenkatua eteenpäin ja Kilpisen sillalle. Kilpisen sillalta tullessa 2-suuntaisen pyörätien pätkälle olisi erittäin hyvä saada nuolet sallittuihin suuntiin eli suoraan ja oikealle, jotta ei käännäytäisi vasemmalle vasten 1-suuntaista pyörätietä. Kilpisen sillan suunnasta Hannikaisenkadun ajorataa ylittäessä olisi hyvä saada nuolet vasemmalle ja suoraan, koska nyt samalla opetetaan ihmisille uusia, kansainvälisen mallin mukaisia pyöräily- ja skuaattailulinjoja – tässä erityisesti vasemmalle kääntymisessä on monella harjoittelemista. Hannikaisenkadun 1-suuntaiselta pyörätieltä Asemakadun suunnasta tullessa ohjaavien pyöräkaistojen väliin kaipaisi puolestaan nuolia suoraan ja vasemmalle Kilpisen sillan suuntaan. Moni varmasti miettii, miten kuljetaan ja käännäytään Hannikaisenkadun 1-suuntaiselta pyörätieltä vasemmalle Kilpisen sillalle – 1-suuntaisen pyörätien kärjessä nuolet ovat vielä vain suoraan ja oikealle. Valojen rytmitykseen risteyksessä kannattaa kiinnittää erityistä huomiota, jotta pyörällä ja sähköskuaatilla liikkuminen on sujuvaa.

Kilpisenkadulta vasemmalle Hannikaisenkadun 1-suuntaiselle pyörätielle kääntyessä pyörätiekaistoja jakava kiveys näyttää ulottuvan aika pitkälle Kilpisen sillan suuntaan – voisiko kiveys olla hieman lyhyempi? Pitkälle kiveyksellä kääntymisestä näyttää tulevan yli 90-asteinen, vaikka risteyksessä ei olisi muita kulkijoita.

KILPISENKATU

Kilpisenkadun pyöräkatu- ja ratkaisu vaikuttaa hyvältä. Katu sallii myös liikkumisesteiden pysäköinnin. Myöhemmin pyöräkatua kannattaa jatkaa Yliopistonkadulle asti.

Pyöräkadun alkukohtiin kannattaa vielä maalata asfalttiin isolla pyöräkatu- ja symbolit, jotta pyöräkatu käy kaikille ilmeiseksi – tunnetusti moni ei huomaa liikennemerkkejä. Toisin sanoen symbolit kannattaa maalata Kauppakadun risteykseen, Vapaudenkadun risteykseen sekä Hannikaisenkadun risteykseen Hannikaisenkadun suunnasta tultaessa. Symbolit kannattaa viimeistään samalla lisätä myös Yrjönkadun pyöräkadulle, moni on niitä sinne kaivannut.

Pyöräkatumaalaus Saksassa.

Jyväskylän Pyöräilyseura JYPS ry
Yliopistonkatu 18 D 67
40100 Jyväskylä
041 544 2195
jyps@jyps.fi
www.jyps.fi

VAPAUDENKATU

Kuten olemme aiemminkin todenneet, niin 2-suuntainen pyörätie tiiviisti rakennetulla Vapaudenkadulla ei ole sinällään kovin toimiva ratkaisu. 2-suuntainen pyörätie muuten 1-suuntaisten ratkaisujen alueella sekoittaa kulkemista ja risteysjärjestelyjä. 2-suuntaiselta pyörätieltä kadun yhdellä laidalla on myös hankala päästä kadun toiselle puolelle asioimaan – tyypillisesti liikennesääntöjen mukainen kulkeminen pyörällä tai sähköskuutilla onnistuu vain jonkin matkaa ajorataa siirtymällä. Vapaudenkatu on bussikatu, joten ajoradalla pyörällä tai sähköskuutilla liikkuminen ei ole aina erityisen miellyttävää.

1-suuntaiset pyörätiet Vapaudenkadulla Hämeenkadun ja Heikinkadun välillä olisivat parempi ratkaisu, jos vain paikallisterminaalin kohdan saisi linjattua – tämän tarkempaa kommentointia varten pitäisi nähdä havainnekuvia ja tilamääritteitä terminaalin alueelta. Pitää myös muistaa, ettei nykyinen yhdistetty jalkakäytävä ja pyörätie Kilpisenkadun ja Väinönkadun välillä ole toimiva – runsaan ja ymmärrettävän poikittaisen jalankulkuliikenteen vuoksi tuota pyörätietä ei voi käyttää sujuvasti.

Jos Vapaudenkadun 2-suuntainen pyörätie toteutuu, niin tälläkin kadulla asfaltin pyöräsymbolien yhteyteen kannattaa maalata suuntanuolia.

Jos Vapaudenkadun 2-suuntainen pyörätie toteutuu, niin kulkemismahdollisuudet kadun toiselle puolelle pitää varmistaa. Esimerkiksi Rakentajantalon suuntaan ei ole aiemmin pyörällä tai sähköskuutilla päässyt kuin jonkin matkaa ajorataa ajamalla.

Pyöräkatu- tai vastaava ratkaisu Gummeruksenkadulla selkeyttäisi kulkemista myös Vapaudenkadun ja Gummeruksenkadun risteyksessä.

Teemu Tenhunen
toiminnanjohtaja
Jyväskylän Pyöräilyseura JYPS ry

